

Dickpics: de nieuwste kopzorg van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties

Posted on 2 januari 2025 by Lode Goukens

De adviescommissie van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties vergaderde in december over mensenrechten en nieuwe technologie. Het nieuwste mensenrecht is het niet ontvangen van dickpics.

Binnen het VN-systeem wordt veel vergaderd. Vooral in de talrijke organisaties die niet behoren tot de zes hoofdorganen. Dankzij allerhande verdragen cirkelen rond de Verenigde Naties diverse instanties die het etiket 'VN' meekregen. In jargon heet dat dan het 'VN-systeem'. De Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties is daar slechts een onderdeel van.

Nederland betaalt flink mee

Nederland betaalt via een jaarlijkse bijdrage aan het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Mensenrechten (OHCHR) om onze

inzet in de Mensenrechtenraad vorm te geven. Deze bijdrage is aanvullend op de Nederlandse bijdrage aan het reguliere VN-budget. 'Het kabinet beschouwt de VN-Mensenrechtenraad als het belangrijkste VN-forum voor de bescherming en de bevordering van mensenrechten,' zo staat te lezen in een brief van de minister van Buitenlandse Zaken Hanke Bruins Slot (CDA) aan de Tweede Kamer van 6 februari 2024. 'Voor de periode 2022–2024 is de vrijwillige bijdrage aan het OCHCR-kantoor jaarlijks 8,65 miljoen euro.'

Tot 30 november 2024 betaalde Nederland volgens het OCHCR al 15.051.974 dollar. Daarmee is het na de Verenigde Staten, de Europese Commissie, Noorwegen en Zweden de vijfde grootste geldschieter.

De totale inkomsten van de Mensenrechtenraad – inclusief donaties van stichtingen – bedroegen in 2024 ruim 231 miljoen dollar. De genereuze stichtingen zijn bijvoorbeeld The Schmidt Family Foundation van de CEO van Google (375.000 dollar), de Ford Foundation van de erfgenamen van Henry Ford (265.363 dollar) en de Open Society Foundations van de controversiële George Soros (100.000 dollar). Bedrijven storten ook geld, zoals Microsoft (100.000 dollar) en het Spaanse Inditex (109.409 dollar). Het totaal aantal donateurs is 87. Van de 171 lidstaten van de OCHCR betaalden amper 71 een bijdrage. In de praktijk betaalt de VN 40 procent van het totale budget van de Mensenrechtenraad en de lidstaten 60 procent.

Op 20 december sloot de adviescommissie van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties haar 32ste sessie af in Genève. Die adviescommissie bestaat uit achttien leden die dienstdoen als '*think tank*' van de Mensenrechtenraad. Ze zijn afkomstig uit Europa (België, Griekenland, Spanje) maar uit ook onder meer Qatar, Marokko, Algerije, Saoedi-Arabië, China, India en Brazilië.

Waarover hadden deze deskundigen en de andere deelnemers het zoal? Bijvoorbeeld over gendergerelateerd geweld en de impact ervan op de mensenrechten. Verder boog het gezelschap zich over desinformatie, nieuwe militaire technologie, plasticvervuiling, artificiële intelligentie en neurotechnologie, telkens door de bril van de mensenrechten. Ook kwam de digitale kloof tussen rijke en arme landen aan bod.

Ngo's ruim vertegenwoordigd

Niet enkel lidstaten namen deel, maar ook niet-gouvernementele organisaties (ngo's). Die mogen documenten indienen en '*statements*' voorlezen in de vergaderingen. In bepaalde gevallen wisselen ze achter gesloten deuren van mening over de besproken thema's.

In de marge van de sessie van 16 tot 20 december organiseerden veel ngo's zogenaamde *side events*. Het in Den Haag gevestigde Global Human Rights and Defence was daarbij één van de actiefste clubs. Ook Greenpeace Internationaal (hoofdkwartier: Amsterdam), Transnational Institute (idem) en Christian Council International (Bodegraven) zijn als ngo bij de Mensenrechtenraad betrokken, net als Stichting War Child, COC Nederland, Stichting Justitia et Pax Nederland en expertisecentrum voor seksualiteit Rutgers.

Wat betreft de werkgroep gendergerelateerd geweld en nieuwe technologie was de Marokkaanse professor Nadia Bernoussi voorzitster en de Belgische jurist en universitair docent Catherine Van de Heyning rapporteur. Haar opdracht was het maken van een studie over de kwestie. Dat ging van *dickpics* tot uitsluiting of bestraffing van vrouwen en meisjes voor het gebruik van sociale media in bepaalde culturen.

Volgens Van de Heyning is strafrechtelijke vervolging voor het verzenden van *dickpics* een mensenrecht. Al gaf ze zelf toe dat in sommige landen meisjes al riskeren vermoord te worden omwille van het kijken naar een smartphone. Naast eremoord wegens smartphonegebruik, lopen meisjes een risico slachtoffer te worden van wetgeving op het verspreiden van kinderporno. Bij *sexting* keert de wetgever in niet nader genoemde landen zich tegen de meisjes met dit argument. Het gaat hier nota bene om wetgeving die is ingevoerd onder druk van instellingen als de Europese Unie en de VN-Mensenrechtenraad.

Een nieuw rapport

En wat leverden al die vergaderingen op? De adviescommissie besloot om een vragenlijst op te stellen om de visie en de input te verzamelen van de '*stakeholders and rights-holders*' en vervolgens moet de '*drafting group'* een opzet van een rapport aan de adviescommissie samenstellen voor de 33ste sessie.

De Marokkaanse voorzitter van de Mensenrechtenraad, Omar Zniber, deelde mee dat de belangrijkste verworvenheid was dat voor het eerst in de geschiedenis de helft van de commissie uit vrouwen bestond.

Lode Goukens *is journalist en docent.*

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar***, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee,* **ook in het nieuwe jaar 2025***? Kijk HIER. Hartelijk dank!*